

Motion till riksdagen

1989/90:K706

av Rolf Kenneryd (c)

Valhemligheten

En viktig hörnsten i en demokrati är att rösthemligheten bevaras oinskränkt. Väljaren skall kunna avge sin röst på det parti hon/han sympatiserar med, utan att omgivningen kan spåra hur hon/han röstat.

I stort sett är det välbeställt i detta avseende vid de svenska valen. Väljaren går bakom en skärm och stoppar i hemlighet ned sin valseedel. Vid ombudsrostning måste också försäkras att vederbörande själv lagt in sin valseedel. Då och då avslöjas visserligen obehörig påverkan vid ombudsrostning. Densamma har emellertid ett stort egenvärde eftersom den möjliggör för strängt taget alla att utöva sin rösträtt. Det är dock viktigt att övertramp beivras.

Om rösthemligheten således är väl tillgodosedd vad gäller vilket parti väljaren röstat på, är skyddet för den som vill avstå från att rösta inget alls. Också rätten att avstå från att rösta bör väljaren ha utan omgivningens vetenskap och påverkan.

Som förhållandena nu är, är vallängden efter sammanräkningen en offentlig handling. Valorganisationer och enskilda kan studera den och göra anteckningar om innehållet. Härigenom avslöjas inte den politiska hemvisten, men möjligheten är stor att i vissa lägen spåra ändrade sympatier, partibyte etc och risken för påtryckningar inför nästa val är påfallande.

Med hänsyn till väljarnas integritet bör därför vallängderna efter förrättat val ej längre vara öppna för insyn. De bör arkiveras på länsstyrelserna under viss tid och därefter preskriberas.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär förslag till lagstiftning som tillgodoser vad i motionen anförts om valhemligheten.

Stockholm den 25 januari 1990

Rolf Kenneryd (c)